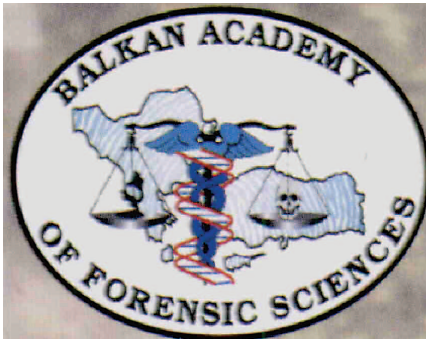

Izveštaji/ Reports

BALKANSKA AKADEMIJA ZA
FORENZIČKE NAUKE

Grb Balkanske akademije
za forenzičke nauke (BAFS)

THE BALKAN ACADEMY OF FORENSIC
SCIENCES (BAFS)

Slobodan Savić

Institut za sudsku medicinu
Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

Inicijativa za osnivanje Balkanske akademije za forenzičke nauke (The Balkan Academy of Forensic Sciences – skraćeno BAFS) potekla je od dva značajna stručnjaka i naučnika iz oblasti forenzičkih nauka. Bili su to prof. dr Yasar Iscan, profesor forenzičke antropologije iz Turske (Univerzitet u Istanbulu) i prof. dr Manolis Michalodimitrakis, profesor forenzičke patologije i toksikologije iz Grčke (Odeljenje za sudsku medicinu, Heraklion, Univerzitet u Kritu). Prvi skup ovog stručno-naučnog udruženja održan je u Istanbulu u Turskoj, 2003. godine, sa osnovnim ciljem da se utemelje principi rada i načina organizovanja BAFS. Sastanku su prisustvovali predstavnici većine balkanskih zemalja, a iz Srbije je učesnik bio prof. dr Slobodan Savić. Tom prilikom usvojen je statut udruženja, u kojem se kaže da BAFS predstavlja neprofitno udruženje u okviru zemalja Balkanskog poluostrva. Za glavno sedište određen je Istanbul, a kao osnovni zadatak udruženja navedeno je razmatranje i praćenje naučnih, obrazovnih i stručnih problema u okviru forenzičkih nauka, bazirano na kontinuiranoj saradnji i razmeni iskustava između stručnjaka i naučnika iz balkanskih zemalja. U tom cilju BAFS treba da promovise edukaciju i istraživanja u forenzičkim naukama, da unapređuje stručni rad i interdisciplinarnu saradnju i da organizuje stručne sastanke, studije i projekte kroz koje će zacrtani ciljevi biti ostvareni.

Precizirano je da članovi akademije mogu biti samo osobe sa visokim stručnim i naučnim kompetencijama i respektabilnim moralnim kvalitetima. O prijemu u članstvo odlučuje Bord direktora, a kategorije članova su kandidat, dopisni član i stalni član. Uslov za prelazak iz jedne u drugu kategoriju je učešće bar na dva godišnja sastanka BAFS, u okviru kojih kandidati imaju priliku da pokažu svoje aktivno učešće u naučnim, stručnim i edukativnim aktivnostima udruženja. Za prijem u udruženje neophodna je i preporuka dva stalna člana BAFS.

Predviđeno je da najuže rukovodstvo udruženja čine predsednik, bivši predsednici, kandidat za predsednika i sekretar. Izbor osoba koje će obavljati ove funkcije vrši se na

godišnjem sastanku udruženja i to javnim glasanjem, a mandat im traje godinu dana. Na sastanku u Istanbulu za prvog predsednika udruženja izabran je prof. dr Yasar Iscan, za kandidata za sledećeg predsednika prof. dr Manolis Michalodimitrakis, a za sekretara prof. M.A. Inanici iz Turske.

Dosadašnji predsednici udruženja prema hronološkom redu bili su Yasar Ýscan (Turska), Manolis Michalodimitrakis (Grčka), Viorel Panaitescu (Rumunija), Slobodan Savić (Srbija), Akif Inanici (Turska) i Dan Perju Dumbrava (Rumunija). Izuzetno priznanje Srbiji od strane udruženja odati je izborom prof. dr Slobodana Savića za člana naučnih komiteta svih dosadašnjih godišnjih sastanaka BAFS.

Generalno upravljanje radom udruženja, uključujući i raspolaganje postojećim finansijskim sredstvima, vrši Bord direktora, kojeg čine izabrani predstavnici svih sekcija u okviru odruženja, a mandat im traje dve godine. U Statutu su precizno navedene dužnosti predsednika, kandidata za predsednika, svih prethodnih predsednika i sekretara, kao i etički principi na kojima se zasniva rad udruženja. Odlučeno je da se sastanci udruženja održavaju svake godine, sa obaveznim stručno-naučnom programom. U statutu je kao zvanični jezik udruženja naveden engleski, a preciziran je i način glasanja kojim se donose sve odluke u okviru udruženja.

U početnoj fazi BAFS je obuhvatao tri sekcije (sudska medicina i biologija; toksikologija i kriminologija; antropologija, odontologija i bihevioralne nauke), a svaka sekcija imala je predsednika. Predviđeno je da formiranje novih sekcija može da se ostvari na godišnjim sastancima na osnovu odluke Borda direktora, a na predlog najmanje pet članova udruženja.

Usvojena je odluka o izgledu grba udruženja (slika 1), a aktuelna adresa internet sajta je www.balkanforensic.org.

Drugi godišnji sastanak BAFS održan je u Seresu u Grčkoj, od 3. do 6. juna 2004. godine, a posle toga godišnji sastanci su tradicionalno održavani početkom juna: 3. sastanak 2005. godine u Konstanci (Rumunija), 4. sastanak

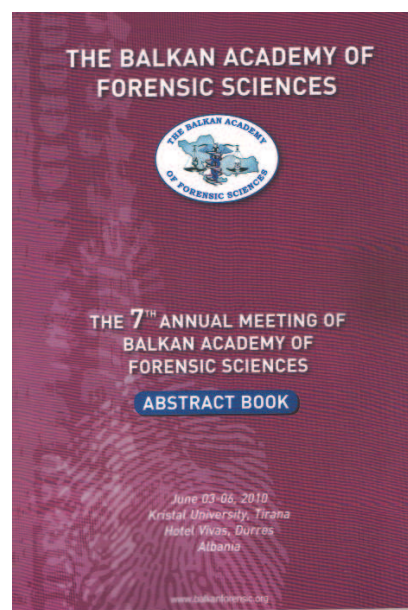
2006. godine u Staroj Zagori (Bugarska), 5. sastanak 2007. godine na Ohridu (Makedonija), 6. sastanak 2009. godine u Kavali (Grčka) i 7. sastanak 2010. godine u Tirani i Draču (Albanija).

Na godišnjim sastancima se prezentuje veliki broj kvalitetnih stručno-naučnih radova u vidu usmenih i poster prezentacija, a oblasti iz kojih su poticali radovi su se postepeno brojno povećavale, tako da su na poslednjem sastanku u Albaniji radovi prezentovani u okviru sledećih sesija: forenzička patologija, forenzička toksikologija, forenzička antropologija, forenzička odontologija, forenzička genetika, forenzička radiologija, klinička sudska medicina, nova saznanja u forenzičkim naukama, medicinsko pravo, medicinska etika, forenzička psihijatrija i kriminalistika. Na svakom sastanku štampa se Zbornik radova, što je učinjeno i ove godine na sastanku u Albaniji (slika 2). Pored prezentacije radova, organizuju se i okrugli stolovi i praktične radionice posvećene aktuelnim stručnim forenzičkim problemima i njihovom rešavanju u praksi, kao što je bila npr. radionica posvećena ulozi i praktičnom izvođenju rekonstrukcije lica u identifikaciji ljudi.

Pored visokokvalitetnog stručnog i naučnog rada, godišnji sastanci BAFS predstavljaju izvanrednu priliku za druženje i razmenu iskustava sa kolegama iz svih balkanskih zemalja, što stvara idealne uslove za plodonosnu saradnju i stvaranje trajnih prijateljstava između članova udruženja. U takvoj prijatnoj atmosferi svake godine je veoma zapaženo i aktivno praćeno učešće stručnjaka i naučnih radnika iz raznih forenzičkih oblasti, a koji dolaze kao cenjeni gosti iz zemalja van balkanskog regiona. Do sada su to bili Sandra Brown (Univerzitet u Bazelu, Švajcarska), Kurt Trübner (Esen, Nemačka), Peter Vanezis (Velika Britanija), Derick Pounder (Velika Britanija), William Cardasis forenzički psihijatar iz Mičigena (SAD) i dr. Svakako najaktivniji i najredovniji u ovom nizu eminentnih stručnjaka i dragih gostiju udruženja je prof. dr Ljubiša Dragović (Oakland County Medical Examiner's Office, Pontiac, Michigan, USA) (slika 3), koji je svake godine držao uvodna predavanja posvećena

najaktuelnim forenzičkim ekspertiznim problemima, a 2010. godine bilo je to izuzetno zanimljivo predavanje posvećeno problemu eutanazije (slika 4). Učešće poznatih i u svetu priznatih stručnih i naučnih radnika iz zemalja van balkanskog regiona značajno podiže kvalitet godišnjih sastanaka BAFS.

Utisak je da u Srbiji nema dovoljno interesovanja za rad BAFS jer, sem nešto brojnijeg prisustva sastanku u Ohridu, na ostalim godišnjim sastancima učestvovalo je samo po nekoliko stručnih i naučnih radnika iz raznih forenzičkih oblasti, uglavnom lekara specijalista sudske medicine iz Beograda i Novog Sada. Za razliku od toga, delegacije iz drugih zemalja Balkanskog regiona su po pravilu brojne, često ih čini i više desetina učesnika. Neučestvovanjem na ovim sastancima propušta se prilika za utemeljivanje uspešne saradnje i razmenu iskustava sa vrsnim stručnjacima i naučnim radnicima iz drugih balkanskih zemalja, kao i sticanje uvida u stepen razvijenosti pojedinih grana forenzičke nauke u različitim zemljama Balkana, koje često neopravdano potcenjujemo, a u realnim okvirima mnoge od njih se nalaze na zavidnom nivou čak i prema svetskim internacionalnim merilima.

Slika 2. Zbornik radova 7. godišnjeg sastanka BAFS

Slika 3. Učesnici 7. godišnjeg sastanka BAFS (slevo prof. dr Slobodan Savić, prof. dr Ljubiša Dragović, prof. dr Derick Pounder)

Slika 4. Predavanje prof. dr Ljubiše Dragovića na 7. godišnjem sastanku BAFS